

Bijbelrooster

Thema: Alles heeft z'n tijd

12-01 – Is alles ijdelheid?

Lezen: Prediker 1

Ijdelheid der ijdelheden, zegt de Prediker; ijdelheid der ijdelheden, het is al ijdelheid. - Prediker 1:2

Veel mensen vinden het boek Prediker te negatief. Het lijkt wel of er geen goed meer in de wereld is. Die mensen lezen òf de Bijbel niet goed, òf ze willen er niet aan dat de vloek van de zonde, de dood, op deze wereld werkelijkheid is.

Wie denkt dat er in het boek Prediker niets positiefs staat, heeft het nog nooit goed gelezen. Ik hoop dat jij na deze week lezen uit dit boek betere gedachten hebt. Wat is er toch waardevoller dan het werk van God, waarover het in dit Bijbelboek gaat.

Maar om dat waardevolle te zien, moet je ook weten wat waardeloos is voor God. En dat is de harde werkelijkheid, waar veel mensen niet aan willen. Door de zonde zijn onze werken niet goed voor God. Onze gerechtigheden zijn een wegwerpelijk kleed: 'vuile lompen' zegt de Engelse vertaling. Daarmee kun je voor God niet bestaan.

Salomo somt in de eerste hoofdstukken van dit boek al zijn werken op, zet er een streep onder en telt ze op. Onder de streep komt te staan: ijdelheid der ijdelheden, het is al ijdelheid. In vers 14 zegt hij daarom: 'Ik zag al de werken aan, die onder de zon geschieden; en zie het was al ijdelheid en kwellings des geestes.'

Het Hebreeuwse woord voor 'ijdelheid' betekent eigenlijk 'niets'. De afgoden worden zo ook ijdelheden genoemd.

Wie dus vertrouwt op zijn werk voor God, heeft geen grond om op te staan. Job zegt: *Hij betrouwe niet op ijdelheid, waardoor hij verleid wordt; want ijdelheid zal zijn vergelding wezen.* (Job 15:31)

Wij moeten met lege handen bij de Heere terecht komen om te ervaren hoe Hij ze met Zijn werk, met Christus' werk, kan vervullen. *Geef Gij ons hulp uit de benauwdheid, want 's mensen heil is ijdelheid* (Psalm 60:3). Het heil dat Christus verwierf, is onvergankelijk, eeuwig heil. Wie daaruit bediend wordt, wordt ingeschakeld in Christus' eeuwigheidswerk.

Daarom kan de apostel Paulus schrijven: *Zo dan, mijn geliefde broeders! Zijt standvastig, onbeweeglijk, altijd overvloedig zijnde in het werk des Heere, als die weet dat uw arbeid niet ijdel is in de Heere* (1 Korinthe 15:58).

13-01 – Vergankelijk goed

Lezen: Prediker 2

Ik zeide in mijn hart: Nu, welaan, ik zal u beproeven door vreugde; derhalve zie het goede aan; maar zie, ook dat was ijdelheid. Prediker 2:1

Hoeweel we allemaal weten dat onze bezittingen op aarde vergankelijk zijn, gaan we er toch dikwijls mee om of we ze eeuwig zullen bezitten. Daarom zegt de Prediker: *Die het geld liefheeft, wordt van het geld niet zat; en wie de overvloed liefheeft, wordt van het inkomen niet zat. Dit is ook ijdelheid* (Prediker 5:9).

Als de rijke dwaas willen we steeds grotere schuren om in lengte van dagen van onze ijdele bezittingen te kunnen genieten en opeens... komt de dood. Dan zegt God: *Gij dwaas! In deze nacht zal men uw ziel van u afeisen; en hetgeen gij bereid hebt, wiens zal het zijn?* (Lukas 12:20).

We horen dit wel, maar geloven het niet. Vandaar dat spreken in ons hart, waar het in deze tekst over gaat. We gaan het beproeven; we willen ondervinding. De uitkomst staat evenwel al vast: het is

ijdelheid!

Veel mensen komen er helaas te laat achter. Ze gaan door met schatten te vergaderen tot hun dood. Ze doen er goed aan naar Jakobus te luisteren, die zegt: *Welaan nu, gij rijken, weent en huilt over uw ellendigheden, die over u komen. Uw rijkdom is verrot en uw klederen zijn van de motten gegeten geworden; uw goed en zilver verroest; en hun roest zal u zijn tot een getuigenis en zal uw vlees als een vuur verteren* (Jakobus 5:1-3a).

Salomo leerde zijn les op tijd. We lezen: *Toen wendde ik mij tot al mijn werken, die mijn handen gemaakt hadden en tot de arbeid, die ik werkende gearbeid had; zie, het was al ijdelheid en kwelling des geesters en daarin was geen voordeel onder de zon* (Prediker 2:11).

Dit haten is een 'zich afkeren van'. Hij wendde zich af van de ijdelheid, om het onvergankelijke goed te zoeken. Dan wil je de wereld niet meer misbruiken, maar leer je ze eerst goed gebruiken. Dan moet alles dienen voor de komst van Gods Koninkrijk.

Is het jouw verlangen al om je tijdelijke goed dienstbaar te maken aan Zijn Koninkrijk?

14-01 – Schoonheid in vergankelijkheid

Lezen: Prediker 3:1-11

Hij heeft ieder ding schoon gemaakt op zijn tijd. – Prediker 3:11a

Als je zo steeds over de vergankelijkheid hoor en leest en de schaduw van de dood over je leven ziet vallen, dan kan dat je gedachten verwarren. In die verwarring zie je niet meer wat goed is op deze wereld en wat slecht. Je dreigt alles grauw of zelfs zwart te zien en hebt er geen oog meer voor, dat er zoveel mooie is op deze wereld. Er is immers meer dan mensen werk. De schepping is Gods werk. En alles wat God nog geeft in deze wereld is wel goed. Hij heeft ieder ding schoon gemaakt op zijn tijd. Zie toch de schoonheid van het vergankelijke. God vergelijk er ons leven mee, dat het allerschoonste van de schepping is: *De dagen des mensen zijn als het gras, gelijk een bloed des velds, alzo bloeit hij* (Psalm 103:15).

Zeker, de waarheid van de vergankelijkheid door de zonde blijft de waarheid. Maar zie nu toch, dat God Zijn handen niet van de wereld heeft afgetrokken. Hij geeft alles een bestemde tijd en wil dat de mens zich hierom bekommert (Prediker 3:10). Zijn voordeel zal daarin gelegen zijn, dat God hem wil leren op te zien op het Godswerk dat verlost van het verderf. Daarom vervolgt David in Psalm 103: *Als de wind daarover gegaan is, zo is zij niet meer en haar plaats kent haar niet meer. Maar de goedertierenheid des Heere is van eeuwigheid en tot eeuwigheid over degenen die Hem vrezen, en Zijn gerechtigheid aan kindskinderen; aan degenen die Zijn verbond houden en die aan Zijn bevelen denken, om die te doen* (Psalm 103: 16-18).

De schoonheid van de schepping wijst ons de weg naar de Schepper. Hebben wij door de zonde de dood in de wereld gebracht, God kan ons weer eeuwig leven geven door Zijn wondere genadewerk. Daarom zegt Salomo in het vervolg van zijn getuigenis van een schone schepping: *Ook heeft Hij de eeuw in hun hart gelegd, zonder dat een mens het werk, dat God gemaakt heeft, kan uitvinden, van het begin tot het einde toe.* Dit werk is er in ieder, die uit de Geest geboren is, dat is: wedergeboren wordt. Zoek er oog voor te krijgen hoe schoon Gods werk is in schepping en herschepping!

15-01: Gods eeuwigheidswerk

Lezen: Prediker: 3:12-22

Ik weet, dat al wat God doet, dat zal in der eeuwigheid zijn, en er is niet toe te doen, noch is er af te doen; en God doet dat, opdat men vrezen voor Zijn aangezicht. – Prediker 3:14

In het begin van deze week hebben we al opgemerkt dat de Prediker zegt, dat alle ijdelheid is. Tegenover de vergankelijkheid die er is door de zonde, stelt hij het eeuwige werk van God in de verheerlijking van Zijn genade.

God heeft deze wereld niet losgelaten. Hij heeft de mens niet geheel en al over gegeven aan de heerschappij van de duivel, door en hel. Hij werkt nog op deze wereld, in de onderhouding van Zijn wonderschone schepping. Daarbij draagt en spaart hij ons, afvallige onderdanden, en roept ons tot bekering, tot herstel, ja, tot het eeuwige leven. Dat wondere werk van God ligt vast in Zijn eeuwig voornemen. Hij volvoert het in de tijd; daar kan geen mens iets aan toe of af doen.

Wat hier nodig is, is een buigen onder deze Godsregering. God is soeverein. Aan Zijn vrijmachtig Godsbestuur dient de mens zich te onderwerpen. Juist daartegen is hij in verzet. In het paradijs wilden we God al van Zijn troon stoten. Allerlei hoogmoedige en opstandige gedachten bewijzen dat het onze natuur nog is. We zeggen het Eli niet zo gemakkelijk na: *Hij is de Heere, Hij doe wat goed is in Zijn ogen.*

We moeten leren dat we mensen zijn, nietige schepselen, die niet in opstand mogen komen tegen hun Schepper. Zou dan het leem mogen opstaan tegen de pottenbakker?

Het waartoe van Gods soevereine regering wordt ons hier ook voorgehouden: *Opdat men vreze voor Zijn aangezicht.* God wil ons op die lage plaats zien. Hij brengt er ook; dat is Zijn werk: eeuwigheidswerk.

Vraag de Heere om licht over de betrekkelijke waarde van wat vergankelijk is. 'Pracht en schoonheid moog' wat schijnen; 't is aan d' ijdelheid gelijk', zong Lodenstein. Wat een rijke troost, dat van God te leren tot je eeuwig behoud. Als de roepstem van God tot bekering kracht doen, zal Hij, Die de Alfa en de Omega is, het Begin en het Einde, Zijn werk vasthouden. Er is niet aan toe en er is niet af te doen!

16-01 – Arbeid en rust

Lezen: Prediker 4

Een hand vol met rust is beter, dan beide de vuisten vol met arbeid en kwellung des geestes – Prediker 4:6

Arbeid wordt dikwijls te laag aangeslagen. Een werkwillige werkeloze – er zijn helaas ook luiaards – weet dat arbeid een zegen is. God gaf de mens in het paradijs te arbeiden. Dit was geen last, maar een lust. De zevende dag werd gegeven als rustdag. Deze orde vond God voor ons goed; dan is ze dat ook.

Na de zondeval kwam ook de arbeid onder de vloek. Doornen en distelen kwelden de mens; in het zweet zijns aanschijns eet hij zijn brood.

Nu kan men proberen de vloek te ontlopen door niet te arbeiden. Dan gaat men de moeilijkheden uit de weg. Dat kan evenwel Gods bedoeling niet zijn. De luiaard wordt nergens geprezen. Misbruik dan ook de woorden van onze dagtekst niet. Zoek geen paradoet te zijn. Het is verdrietig genoeg als je door omstandigheden afhankelijk bent. Ben je het moedwillig, dan verderf je jezelf. *De zot vouwt zijn handen samen en eet zijn eigen vlees* (Prediker 4:5), staat voor onze tekst.

Er zijn evenwel uitersten. Er zijn ook mensen die de rust niet op waarde weten te schatten; ze gaan op in hun werk, worden erdoor opgenomen en gaan erin ten onder. Dit is niet tot behoud, hoeveel men ook zou verdienen. God heeft de arbeider de rust in het vooruitzicht gesteld. Arbeid en rust zijn in hun afwisseling beide goed. Dat mag iedere avond ervaren worden en nog heerlijker iedere zondag.

Nu staan in onze tekst de rust voorop. Ze is kennelijk van veel meer waarde dan de arbeid. Wordt ze niet genoten, dan is de arbeid nog slechts kwellung. In de nieuwtestamentische bedeling staat de rust op een bijzondere wijze voorop. God leert Zijn kinderen werken vanuit de door Christus verdiende

rust. Daar iets van te kennen, aan de voeten van Christus die rust te vinden, zet alle arbeid in ander licht. Zonder dat, is het inderdaad niet meer dan kwelling; maar door de rust, die een vermoeide ziel in Christus' verdiensten mag vinden, is de kwellende prikkel uit de arbeid genomen. Of werk jij nog om zelf de rust te verdienen?

17-01 – IJdele woorden

Lezen: Prediker 5

Want gelijk in de veelheid der dromen ijdelheden zijn, alzo in veel woorden – Prediker 5:6a

Dromen zijn bedrog, hoor je nogal eens zeggen. Inderdaad kunnen in de slaap in onze geest allerlei verwarde en onzinnige voorstellingen en gebeurtenissen rijzen. Dit neemt niet weg dat de Heere je daardoor ook iets kan leren. Hij kan daarvoor een bijzondere droom geven; maar ook de 'gewone dromen' vertellen ons iets: de ijdelheid van onze gedachten. Ijdelheid is leegheid; er mag geen waarde aan gehecht worden.

Is dat nu ook niet zo met veel van wat we zeggen? Jazeker is dat zo. Dat zegt Salomo in de woorden van onze tekst. Er komen heel wat woorden uit de mond, die er beter in hadden kunnen blijven. Wie kan ze terughalen? Het lijkt soms wel of we niet weten, dat de Heere Jezus heeft gezegd: *Maar Ik zeg u, dat van elk ijdel woord, hetwelk de mensen zullen gesproken hebben, zij van hetzelfde zullen rekenschap geven in de dag des oordeels* (Mattheüs 12:36). Wie dat beseft, zal niet laten te bidden: *Zet, Heer', en wacht voor mijne lippen; behoed de deuren van mijn mond, opdat ik mij tot geen stond, iets onbedachtzaams laat ontglippen.*

Hoe staat het met jouw spreken en zwijgen? Wat zijn woorden soms snel gezegd. Wat kunnen ze veel kwaad aanrichten. Wat is er ook ontzaglijk veel, waarvan men zegt, dat het toch zo slecht niet is, maar waar het kwaad zit in de afwezigheid van goed. Men leeft en spreek of er geen God, geen zonde en geen oordeelsdag is.

Ieder mag zijn woorden wel overdenken, eer hij of zij ze uitspreekt. *Uw woord zij te allen tijde in aangenaamheid, met zout besprengd, opdat hij moogt weten, hoe gij een iegelijk moet antwoorden* (Kolossenzen 4:6), schrijft de apostel Paulus. Hij doelt op de betekenis van het zout bij de offers. Het zou beduidde het werk van de Heilige Geest. Daardoor is er een reinigende, een conserverende (duurzame) en een smaakmakende werking voor het geofferde vlees. Laat er in onze woorden ook iets zijn van de strijd tegen de zonde, de duurzaamheid van het Godswerk en de smaak van Gods genade!

18-01 – Je wordt bij je naam genoemd

Lezen: Prediker 6

Wat ook iemand zij, alrede is zijn naam genoemd, en het is bekend, dat hij een mens is; en dat hij niet kan rechten met Die, Die sterker is dan hij – Prediker 6:10

Sommige mensen denk dat een preek altijd voor een ander is. Ze lezen ook de Bijbel of er alleen iets voor andere mensen in staat. Als hun gevraagd wordt, of ze nooit aangesproken worden, zeggen ze zelf wel: nee, er is nooit een woord voor mij bij.

Nu, dat ligt dan aan hun doofheid. Iedereen wordt aangesproken in Gods Woord. Ieders naam wordt wel genoemd. Ook de jouwe. Zie slechts de woorden van onze tekst: wat ook iemand zij, alrede is zijn naam genoemd. De naam die hier dan genoemd wordt, is een algemene naam. We zijn immers allemaal menen. Toch moeten we het eens afleren om altijd voor anderen te luisteren. Het is mijn naam en jouw naam. We zijn mens; schepsel van God, geschapen naar Zijn beeld.

Dit moet ieder voor zich leren: ik ben mijn Schepper mijn leven verschuldigd; ik behoor Hem te

dienen. Sinds de zondeval doen we als Onésimus: we vluchten weg van God om op te gaan in de massa. Maar God haalt er zondaren uit. Hij zoekt ze op en arresteert ze... tot eeuwig behoud! *Maar nu, alzo zegt de Heere, uw Schepper, o Jakob! En uw Formeerder, o Israël: Vrees niet, want Ik heb u verlost; Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt Mijn* (Jesaja 43:1).

Ze krijgen een nieuwe naam; ze zullen de naam van Sions kinderen dragen: *En de heidenen zullen uw gerechtigheid zien en alle koningen uw heerlijkheid; en gij zult met een nieuwe naam genoemd worden, welke des Heere mond uitdrukkelijk noemen zal* (Jesaja 62:2).

Heb jij jouw naam al eens gehoord in Gods Woord? Een slechts, een spotter, een zot worden ook aangesproken. Of ging dat over je hoofd heen? Wat een wonder, als je persoonlijk ervaart geroepen te worden en door genade genoemd te worden: een kind van God.